

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Matthæo Apostolo & Euangelista.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

DE S. MATTHEO APOSTOLO ET EVANGELISTA. 351
 COMMEMORATIO SANCTI APOSTOLI
 ET EVANGELISTAE MATTHAEI, AVTHORE
 Simeone Metaphraste.

Sicut præceptum illud, quod ab eo, qui nos formavit, iniun- ^{21. Septēbris}
 ctum nobis fuit, servare voluiffemus; beata illa paradifi
 habitatione & vita frui nobis licuiffet, omniaque corpo-
 rea commoda negligentes; folis diuinis rebus mentem
 occuparam haberemus; ac eas affiduis cogitationibus
 femper meditaremur. Cum verò ille, qui à diuina familia-
 ritate, fimul atque à gloria excidit, in qua prius erat, ge- ^{Invidia di-}
 neri humano inuideret, ob idque ad fuam ruinam fecum ^{aboli.}
 vnà omnibus machinis illud præcipitare ftudere; author
 fuit homini; vt primi illius præcepti obliuiffceretur. Itaque
 homo ipfe, qui omnium primus à Deo formatus eft; mife-
 rabili quodam modo, proh dolor, paradifo priuatus fuit. Non tamen ipfius, qui nos
 formauit, benignitas patiebatur, vt ad tantam ruinam prolapfi defpiceremur; neque
 vt, prima illa dignitate amiffa; tam ignobili ftatu condemnati relinqueremur.

Ille igitur ipfe, qui ab initio cum patre femper fuit, qui coæternus eft, ex paterno fi- ^{Christi im-}
 nu descendens, feipfum exinaniuit, & propter humani generis falutem, matrem Vir- ^{menfa erga}
 ginem fubijt, carnem geltauit, & humana omnia fufiinuit, præter peccatum; humana ^{nos chari-}
 enim omnia fufcepit, vt peccatum mundi tolleretur; & his, qui funt in terra, nouum ^{tas.}
 quendâ ad cælos aditum præpararet. Quoniam verò eius rei miniftros habere oport-
 uit, per quos diuinæ difpenfationis & myfteriorum difciplinam Deus patefaceret,
 atq; homines ipfos ad falutis viam perduceret; obeam caufam vocati funt Andreas,
 Petrus, Iacobus, Iohannes, & Matthæus; de quo nobis hoc loco dicendum eft.

Hic, inquam, Chrifti difcipulus, olim fuerat publicanus, pecuniarum exactor & ^{Matthæus}
 ratiocinator; quippè qui omnes quæftus faciendi vias & artes nouerat; mentis acri- ^{publicano-}
 monia, multoque rerum vfui ita præftans, vt inter publicanos principem locum tene- ^{rum princeps.}
 ret. Poft eâ verò quam pro falute mundi Chriftus Dominus in terra verfari cœpit,
 (Videte, quafo, repentinam, celerem, admirabilem & planè diuinam hominis con-
 uerfionem) cum præteriret aliquandò, & intimas cordis partes infpiceret hominis in
 telonio fedentis, cumque virtutis ftudiū, atque ardorem in eius animo latentē, vt re-
 rum occultarum cognitor, & cordis perferuator benè cognofceret; & qualifnam ex
 eo, qui tunc erat, poft eâ futurus effer, optimè profpiceret; illum vocauit, ac fequi fe
 iuffit. Sic enim de illo fcriptum legimus; Cum tranfiteret Iefus, vidit publicanum, no- ^{Matth. 9.}
 mine Leui, in telonio fedentem, eique dixit; Sequere me. Ille verò non pecuniarum
 copia, non eorum, qui circumftabant, multitudi- ne, non terrena & fragili huius mun-
 di gloria detentus eft; nihil denique illorum omnium curauit, quæ in terris huma-
 nam mentem feruituti fubijcere, & ad fe attrahere folent; fed ita vt erat, ftatim surre-
 xit, & fecutus eft Dominum. Non longa oratione illi opus fuit, neque multo tempo-
 re, non miraculorum fpectatione; non denique diligentiore, aut diuturniore confue-
 tudine, fed cum primùm optabilem illam & iucundam vocem audiuit; Sequere me;
 ftatim telonium dereliquit; & exigendæ pecuniæ focios, omnemque honoris priftini ^{Prompta S.}
 cupiditatem abiecit; ac toto illo argento & auro, quod antea poffidebat, preciofam ^{Matthæi}
 margaritam mercatus eft. Itaque qui Leui antea dicebatur, cum mores priftinos admi- ^{obediencia.}
 rabiliter mutauiffet, appellatione quoque fuperiore mutata, Matthæus dictus eft;
 qui deinceps cum ipfo Iefu verfabatur; ita vt cum poft eâ Chriftus ipfe in eius domo ^{Matth. 9.}
 recumberet; vnà cum illo & Matthæus difcubuerit. Qua de re cum Pharifæi dubita-
 rent, & ab eius difcipulis quærerent, cur nãm eorum magifter cum publicanis cibum ^{Matth. 9.}
 fumeret; ille, his auditis, refpondit; Non opus habent medico, qui benè valent, fed
 qui malè fe habent; item illud. Euntes difcite, quid fit; Mifericordiam volo; & non ^{Ofce 6.}
 facrificium. Qua re declarauit, fe veniffe; non vt iuftos omninò; fed vt peccatores ad
 pœnitentiam inuitaret.

Ex illo tempore Matthæus ita mundum dereliquit, vt & ipfi mundo, & omnibus ^{Mira eius}
 mundanis cupiditatibus, cruce fufcepta, renunciauerit; foli Deo viuens, & eius vefti- ^{conuerfio.}
 gia fequens; omniumque fignorum ac miraculorum ipfius fpectator & particeps fa-
 ctus; quippè qui per totum difpenfationis diuinæ tempus vnà cum Iefu verfatus fuit,
 cum

cum summis eius discipulis connumeratus & cum temporis progressu faciens virtutis progressionem. Cum verò tempus illud salutare aduenisset, quo Iesus crucem passus est, & Domini corpus post Crucem ipsam sepulturæ traditum fuit, & ille post resurrectionem aliquandò Discipulis suis apparuisset, tæpius verò illorum oculos lauisset postremò in cælum assumptus est, & Spiritum paraclætum illinc sub ignea linguarum specie ad Apostolos suos misit, vt per eius ipsius Spiritus afflatum gentibus gratiam nunciaret. Tunc Discipuli, aliò alij, profecti sunt ad totius orbis terrarum gentes, prout vnusquisque ab illo ipso Spiritu ducebatur.

Act. 2.

Math. vii.
Piaus.Scribit Eu-
angelium.

Marth. 28.

Partho adit
S. Mattheus
Apostolus.Apud Aethi-
ope præ-
dicat Chris-
tum.Miraculis
coruscatur.Obit mar-
tyrium.

Cum igitur hæc ita se haberent, & Discipuli regiones alias alij aggressi fuissent, tunc admirabilis & magnus Apostolus Matthæus, tantarum bonarum rerum solus particeps esse noluit, sed alijs etiam beneficium impartiuit. Itaque cum se totum collegisset, Euangelium suum & religionis ac pietatis doctrinam, literarum monumentis consignauit, vt videlicet quæ alij ore ac lingua doquissent, ea ipse scriptis mandaret. Altius igitur inde vsque ab ipso Abraham Christi originem secundum carnem nobis nunciauit, deinde quemadmodum baptizatus fuit, discipulos elegit, tentationes superauit, & ipse à Iesu vocatus est, quemadmodum etiam sacra diuinarum rerum mysteria edocuit, partim parabolis, partim aperte discipulis & turbis ea pronuncians. Scripsit idem miracula supra humanam naturam captum ab eodem Iesu facta, item magrorantium curationes, eorum qui à dæmonibus vexabantur liberationes, panes illos quibus ipse benedixit, & multos pauit, quemadmodum per mare pedibus ambulauit & in monte Thabor in aliam quandam formam se transfulerit. Deinde alterum eius aduentum diligenti oratione conscripsit, quæque de mystica eius cœna, & de ipsius prodictione facta erant, perstrinxit. Ad hæc falsum illud Pilati iudicium, & eius, qui venit vt iustè alios iudicaret, iniquam condemnationem, sepulturam, resurrectionemque, & quemadmodum apud Galilæam apparuit Apostolis, quo tempore datam sibi dixit omnem potestatem in cælo & in terra.

Cum igitur, vt summam dicam, totam Christi dispensationem explicauisset, Parthos adiit, qui nondum Persarum imperio adiuncti erant, ipsisque salute nunciata, Palestinae regionis fines peragrauit, vbi cum ingenti multitudine varijs linguis prædicatione congressus esset, cum fame, siti & crebris ærumnis ac periculis luctatus, quorum alia superstitiose impietatis Præsides, alia acerbissimi, populorum Tribuni crudelissime afferbant. At ille nihilominus tamen Saluatorem Christum, & mente & voce libera prædicabat, & eos qui errore decepti fuerant, ad diuinam cognitionem perducebat, ab erroris fallacia remotos & ad veritatis cognitionem translatos. Impia igitur gentium superstitione de medio sublata omnes homines verò & soli Deo adiunxit, neque suæ prædicationis doctrinam illis tantum finibus contineri voluit, sed ad Aethiopiæ, quam sortitus fuerat, peruénit, cuius regionis homines cum ad veritatis notitiam perduxisset, Christianæque fidei gymnasium illic constituit, & quoscunque potuit prædicationis suæ retibus inlabisset, multaque miracula Christi ope adiutus, effecisset & eos, qui ad Dei fidem conuersi erant, per aquam & spiritum Christo adiunxisset, ecclesiam sanctam ipsi ædificandam curauit, presbyterosque ac diaconos constituit, singulis diebus concionem habens, partim ad veritatem retinendam illos adhortans, partim mysteria tradens, eos verò, qui languoribus & morbis vel dæmonum malitia oppressi, de vita periclitabantur, verbo & manuum tactu ab omnibus molestijs statim liberabat.

Postea verò quam opus exegit sua vocatione dignum, & debitum opus compleuit ad quod vocatus fuerat, per martyrii in Domino quieti, & nobis, qui versamur in terris, corpus reliquit gloria & hymnis ornatum, eosque, qui memoria eius celebrant, vicissim multo splendore ornans, ac sanctos efficiens, id quod multi ex eorum numero qui per Apostolum ipsum salute digni facti sunt, sacris orationibus consuetam & sanctam eius celebritatem honorifice admodum profecturi, memoriae prodiderunt. Ipse verò sine interuallo aliquo puro ad speciem Domini Iesu Christi faciem contemplatur, & in eius immensæ gloriæ corona decoratur, atque cum eo simul versans, exultat perpetuo: Cui conuenit omnis gloria, honor, adoratio & magnificentia, nunc & semper, & in secula seculorum, Amen.

BEATI

DE S. MATTHAEO APOSTOLO ET EVANGELISTA. 353
 BEATI PETRI DAMIANI SERMO DE
 SANCTO MATTHAEO APOSTOLO ET EVAN-
 gelista, ut habetur in Tomis Aloysij.

SOLENNITATIS hodiernæ lætitiæ, dilectissimi, ^{21. Septēbris} omnem desperationis aculeum de nostris mētibus amputat, ad præsumendū de diuina misericordia, titubantia corda confirmat, atq; ut adeamus cum fidutiā thronum gratiæ; (sicut & Apostolus hortatur) inuitat. ^{Heb. 4.} Quis enim audiens publicanum à Domino non modò in clientelam discipulatus electū, sed in senatus insupèr Apollolici conscendisse fastigium, non protinùs animetur ad consequendam suorum veniam peccatorum? De telonio quippè cumulandæ pecuniæ, in cathedram transfertur Ecclesiæ; & qui prius exigendi vectigalis fungebatur officio, constitutus est fidei diuitiarumq; cælestium ministrare thesauros: quique tunc turpis lucri quæstu satagebat implere marsupium, nunc per mundi latitudinem spargit cælestis eloquij sacramentum.

Inter omnes planè sanctos, qui cælesti gloriæ de triumphato mundo victoriæ titulos intulerunt, beatus Matthæus mihi videtur insignis atque conspicuus, & quendam inter eos dignitatis obtinere primatum: atque, ut clariùs dicam, nemo post Christum est, cui magis debeat sancta vniuersalis Ecclesia. Nam quòd mundus viuut, hæc est causa, quia lux nobis Euangelica coruscavit. Constat autem, quia primus omnium Matthæus Hebraico stylo Euangelium scripsit, sicque his, qui erant ex circuncisione, fidelibus neotericæ fidei quoddam quasi speculum procurauit. Quia igitur ad sanctum Euangelium describendum primus iste prorupit, scribendi cæteris Euangelistis viam præcessor aperuit, & tanquam dux vexillum sequentibus prætulit, suoque eos exemplo ut scriberent, incitauit. Illi ergò debemus Euangelium, quem Euangelicæ narrationis constat intulisse principium, & quem aliorum nouimus primum, non ambigimus inter eos cuiusdam priuilegij tenere primatum. Vnusquisque nimirum trium Euangelistarum, beati Matthæi librum, antequàm suum inciperet, nouit, & (sicut sibi diuinitus inspiratum est) non superfluam cooperationem sui laboris adiunxit. Eorum quippè fuerat, præparare fideliter animos ad scribendum: Dei autem erat, in id, quod vellet, dirigere stylum.

Porrò sicut Moyses & Prophetis non absurdè præponitur, & omnibus, qui aliquid scripserunt in veteri testamento: ita beatus Euangelista Matthæus omnes iurè præcellit, qui scripsisse reperiuntur in nouo. Sicut enim ille nascentis mundi textit originem, sic iste, tanquam spiritalis cuiusdam mundi, orientem describit Ecclesiæ nouitatem. Vnde spiritus sancto calamum temperante porusum est, ut vterque non diuersum, sed vnum idemque suis libris præmitteret initium, dicens: Liber generationis. Sed illa generatio filios protulit iræ, ista filios parturit gratiæ. Illa generatio fortita est paradysum terræ, fertilium quidem arborum & herbarum decore vernantem, sed ista cælestem meruit paradysum, incomparabilium deliciarum copijs affluentem. Ex illo tamen paradiso, primus homo per lignum posteritatem sui generis expulit: secundus homo per Crucem cælestibus nos pascuis introduxit. Ille, dum narrat Deum dixisse, Fiat lux, ostendit conditam lucem: iste Christum de virgine natum perhibens, exortum lucis insinuat conditorem. Moyses itaque veterem Adam atque terrenum, veterem mundum, vetus digerit testamentum: Matthæus autem pro veteribus noua, pro terrenis siue carnalibus spiritalia, pro temporalibus introducit aterna. Pro Adam siquidè Christum, pro lege veteri Euangelium, pro mundo vel terra, herbis arboribusq; florète, sanctam describit Ecclesiam, diuersa spiritalia fructuū victualia germinantem. Primus enim homo, sicut Apostolus ait, de terra terrenus, secundus de cælo cælestis. Factus est primus Adam in animam viuentem, nouissimus Adam in spiritū viuificatam. Non enim prius quod spirituale est, sed quod animale: deindè quod spirituale. Moyses ergò describit, quomodò visibilia quæque sunt originaliter condita: Matthæus autè docet non modò terrena, sed & cælestia per mediatoris Dei & hominum gratiam nouiter instaurata, sicut idem dicit Apostolus, ^{Ephes. 1.} ut notum faceret nobis sacramentū voluntatis suæ secundum beneplacitū eius, quod

proposuit in eo in dispensatione plenitudinis temporum, instaurare omnia in Christo, quæ in cælis, & quæ in terris sunt in ipso.

Hanc mundi renouationem Dauid præuidebat, cum aliquandò coram Domino constitutus oraret. Nam cum illi per Nathan Prophetam clementia diuina promitteret, ex eius semine nasciturum, qui sibi sacrosanctum construeret templum, & Christum manifestè denunciaret, adiecisset? Ego ero illi in Patrem, & ipse erit mihi in Filium? moxque Ecclesiam, quæ corpus est Christi, qualiter esset futura, depromeret, dicens: Et fidelis erit domus tua, & regnum tuum vsque in æternum ante faciem meam, & thronus tuus erit firmus iugiter? ille gratias agens, inter cætera orationis suæ verba sic ait? Sed & parùm visum est in conspectu tuo, Domine Deus meus, quia dilexisti me, nisi loquereris etiam de domo serui tui in longinquum? moxque subiunxit? Ista est enim lex Adam, Domine Deus. Ac si perspicuè dicat, Sicut in terreni mundi huius exordio Adam constituisti posteritatis secuturæ parentem, atque ex hac radice totius humani generis decreuisti pullulare propaginem? ita nunc mundum renouare disponens, me quasi nouum Adam facis, dum Christum ex meo semine nasciturum, qui est author & caput Ecclesiæ, polliceris. Ista est, inquit, lex Adam: quia sicut ille erat in filiis suis hunc mundum visibilem possessurus, ita & ego populi spiritualis in Christo pater efficior, cum illo, qui in cælis est, perpetuò regnaturus. Sicut enim de costa illius formata est uiuentium mater Eua, ita de latere Christi, qui ex me nasciturus est, victura perenniter egredietur Ecclesia. De hoc nouo & spirituali mundo scriptum est; Domini sunt cardines terræ, & posuit super eos orbem. Orbis enim super terræ cardines ponitur, cum sancta Ecclesia tanquam super bases doctrinis Euangelicis solidatur? De qua & alibi dicitur? Fundamenta eius in montibus sanctis. Qui enim illic cardines, hic appellati sunt montes.

Euangelistarum planè numero congruit & mundi situs, & temporum cursus: quia & quatuor mundi partes, & totidem sunt temporū diuersitates. Non igitur mirum, si spiritualis mundus inuisibili huic conferatur, dum nonnullas intuem habere similitudines vterque dignoscitur. Et notandū, quia summus architectus, videlicet omnipotens Deus, dum huius spiritualis mundi, hoc est, sanctæ vniuersalis Ecclesiæ fabricam super quatuor Euangelistas, quasi super columnas totidem construit, duas potiores & egregias altrinsecus ordinat, quibus scilicet omni surgentis machinæ pondus incumbat? duas autem minores in medio statuit, sicque cælestis fabrica: pulchritudinem alterna varietate distinguit, vt pluralitas ad fundamentum, diuersitas pertineat ad ornatum: & diuinum opus sic robore permaneat inconcussum, vt sit etiam varietate conspicuum. Hæc denique quatuor sunt columnæ, de quibus ad Moysem dicitur, cum in typo Ecclesiæ tabernaculum figeretur? Facies columnas quatuor, & bases earum vestitas argento. In argento enim quid aliud, quam claritas diuini sermonis accipitur? sicut scriptum est; Eloquia Domini, eloquia casta, argentum igne examinatum, probatum terre. Bases ergo argento vestite quatuor columnas tabernaculi sustinent: quia prædicatores Ecclesiæ diuino eloquio decorati, vt in cunctis se exemplum præbeant, quatuor Euangelistarum dicta & ore & operibus porrant.

Matthæus itaque primum obtinet locum, Iohannes vltimum. Qui nimirum in Apostolico sunt culmine constituti, & in ijs, quæ scripserunt, non auditu duntaxat, sed visu potius atque contactu sunt præsentialiter informati. Sicut vnus eorum dicit; Quod audiuius, quod vidimus, quod oculis nostris perspeximus; quod manus nostræ tractauerunt de verbo vitæ. Marcus autem & Lucas, qui Euangelici catalogi meditullium sortiuntur, non quidem sunt Apostoli, veruntamen præcipuorum Apostolorum, alter Petri, alter Pauli, relationibus sunt edocti. Omnes nihilominus sancti Euangelistæ, vnus sunt authoritatis, vnus sunt fidei, nec in aliquo dispares in texenda sincerissime linea veritatis; ac per omnem suæ descriptionis articulum inexpugnabile simul erigunt propugnaculum, aduersus omnia quarumlibet hæreson iacula præmunitum. Hæc est enim quadriga illa, in qua Rex gloriæ exultans vt gigas, & potens in prælio; principi mundi huius, qui genus humanū captiuum tenebat, occurrit, & lorica carnis armatus, illū superueniens vicit, eiusque vasa distribuit. Hanc porrò quadrigam, verumque Cherubin Ezechiel Propheta se conspexisse commemorat, cum ait; Similitudo autem vultus eorum, facies hominis, & facies leonis à dextris ipsorum quatuor; facies autem bouis à sinistris ipsorum quatuor, & facies aquilæ desuper ipsorum quatuor. Quos profectò nonnulli catholicorum patrum hoc ordine discreuere, vt quia

2 Reg. 7.

Gen. 2.

1. Reg. 2.

Psal. 36.

Exod. 27.

Psal. 11.

1. Iohan. 1.

Psal. 18.

& 23.

Luc. 11.

Ezech. 1.

Gregorius

quia ab humana generatione coepit, iure per hominem Matthæus: quia verò à clamo in deserto, rectè per leonem Marcus: quia à sacrificio exorsus est, benè per vitulum Lucas: quia à diuinitate verbi coepit, dignè per aquilam Iohannes videatur designari. Qui nimirum, dicens: In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum: dum in ipsam substantiam diuinitatis intendit, quasi more aquilæ oculos in solem fixit.

Sed ij, qui sanctos Euangelistas per animalium figuras sub hac varietate distinguunt, magis considerare videntur Euangelij cuiusque principium, quàm cõtinuum sequentis historię textum. Nam qui seriatim cunctas Euangelicæ narrationis curiosius atque minutius indagauere sententias, beato Matthæo non hominis, sed figuram decreuerunt adscribendam esse leonis. Leo enim (vt ait scriptura) potētissimus bestiarum ad nullius pauebit occursum. Et quia rex animalium dicitur, non incongruè beato Matthæo, qui regiam Christi cernitur texuisse personam, leonis species deputatur. Vnde & in Apocalypsi Dominus cum ipsa tribu regia leo commemoratus est, vbi dictum est: Vicit leo de tribu Iuda. Matthæus igitur in declaranda regia stirpe Domini familiaris vacat, & sicut ab hac narrationis exordium sumpsit, sic in eadem intētionē totam styli sui seriem ad finem vsque perducit. Generationis quippe lineam texens, ad Dauid peruenit: deindè per Salomonem transiens, ceteros Reges in enumeranda generis succellione percurrit. Et paulò post refert, quòd ab Oriente Magi veniunt, & Iudæorum Regem natum solerter inquirunt: simul etiã quòd Rex Herodes turbatus est, dum audit, quòd Rex præter se in Iudæorum populo natus est. Deindè subiungit parabolam, vbi Dominus ait: Simile est regnum cælorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo. Sed & instante salutiferæ passionis articulo, narrat eum dixisse: Quia cum sederit filius hominis in sede maiestatis suæ, congregabuntur ante eum omnes gentes: & quia tunc dicit Rex his, qui à dextris eius erunt: Venite benedicti patris mei, percipite regnum. Postremò destructo per mortem suam mortis imperio, & beatæ resurrectionis coruscante triumpho, narrat eum dixisse discipulis: Data est mihi omnis potestas in cælo & in terra.

His & huiusmodi clarescentibus in Euangelica descriptione sententijs, liquet beatum Matthæum in proseguenda regia stirpe Domini tenaciùs, quàm ceteri, fuisse versatum. Vnusquisque siquidem sanctorum Euangelistarum proprium ac specialem ordinem seruat, & in eius, qua coepit, intētionis custodia perseuerat. Nam Iohannes propensius occupatur ad declarandam in Christo diuinitatis essentiam, Matthæus autem, vt dictum est, ostendit regiam dignitatem. Marcus verò tanquam affecla siue breuiator eius esse videtur, dum per eius vestigia subsequens graditur, & sic illi siue eidem verbis, siue eodem sensu in omnibus penè cõcordat, vt tanquam à præcedentis se tramite non recedat. Lucas etiam proprium modum & ordinem tenet, dum sacerdotalem Domini stirpem describit atque personam, & sic per totam styli sui seriem in hac intētionē per durat, vt diuersari circa templum & sacerdotes vsque ad finem Euangelij non omittat. Nam ipsum quoque suæ narrationis exordium quid aliud coaceruat, quàm diuersorum nomina sacerdotum? Fuit, inquit, in diebus Herodis regis Iudææ, sacerdos quidam nomine Zacharias, de vice Abia, & vxor illius de filiabus Aaron. Eundem postmodum Zachariam in templo ante altare constituit: Mariam quoque Virginem domui sacerdotis inducit. Quadragesimo autem natiuitatis die puerum cum muneribus ad templum portat: Duodennem quoque in templo audientem & interrogantem, cum doctoribus inthronizat. Deindè parentes Domini narrat per omnes annos ascendisse Hierusalem ad templum in die solennitatis Paschæ. Demùm Euangelium suum hoc sine concludit, vt diceret: Ipsi adorantes regressi sunt Hierusalem, & erant quotidie in templo, laudantes Deum, & benedicentes Dominum. Mediator quippe Dei & hominum, secundum humanam naturam vnus idemque Rex esse voluit & sacerdos, vt per vires nos regalis apicis regeret, & per sacerdotis officium expiaret. Hæ siquidem duæ personæ in figura Christi specialiter sunt à patribus commendatæ, cui principaliter ac singulari prerogatiua dedit Deus sedem Dauid patris eius, vt regni eius non esset finis, & vt sacerdos esset secundum ordinem Melchisedech.

Vtriusque ergò ministerij dignitatem Matthæus & Lucas ita inter se inuicem diuidunt, vt alter Christi regnum, alter describat sacerdotium. Spiritus enim sanctus per organa sua sic propria potestatis iura dispensat, vt dum per duos vnus eloquitur,

in Ezechielis hunc locum

Prou. 30. Quidam Matthæo figuram leonis adscribunt. Apoc. 5.

Matth. 2.

Matth. 22.

Matth. 25.

Matth. 28.

Quilibet Euangelistarum proprium ordinem in scribendo obseruat.

Luc. 1.

Luc. 2.

Luc. 24.

Christus Rex & Sacerdos.

Psal. 109.

idem sententiū quædam in verbis diuersitas exprimat. Vndè cum Matthæus, qui regalem Domini personam susceperat describendam, in genealogiæ contextu Reges enumeret, Lucas ad ipsum Dauid, nō regium schema profecutus, sed per eos qui Reges non fuerant, ascendit ad Nathan filium Dauid, qui nec ipse Rex fuit. Vndè diuinitus actum est, vt non habeat socium subsequenter, qui styli sui teneat seriem: quoniam sacerdos in sancta sanctorum solus intrabat: atque idcirco hic sine comite est, quia se circa Domini sacerdotium specialiter occupat. Matthæus autē, vt prædictum est, breuiatorem Marcum atque pedisequum habuit: quia Christi regiæ dignitatem, Reges enumerando, descripsit. Regiæ quippè sublimitatis est, vt non sine comitum gradiatur obsequio.

Heb. 9.

Matth. 9.

Psal. 115.

Cant. 3.

Hunc ducem & nos sequamur, dilectissimi fratres mei, non Euangelium breuiando, sed Euangelica præcepta seruando. Hunc ad vitam sequamur itineri præuium. Huius salutarum imitemur exemplum, qui mox, vt vocantis se Saluatoris audiuit imperium, non cunctatus est, non sua disponendi quæsiuit inducias, non amicorum petenda consilia: sed ilico diuitias spreuit, necessarios abdicauit, carnalium affectuum nexus abrupit: sicque solutus, post Christi vestigia latus & impiger properauit, & tanquam post naufragium delatus in portum, diuinum illud cæleuma cantauit: Dirupisti, Domine, vincula mea: tibi sacrificabo hostiam laudis. Vel illud, quod sponsa modulatur in canticis canticorum: Paululum cum pertransissem eos, inueni quem diligit anima mea: tenui, nec dimittam eum, Amen.

MARTYRIVM FORTISSIMORVM MARTYRVM, MAVRICII ET SOCIORVM EIVS,
ab Eucherio Lugdunensi Episcopo conscriptum.

EPISTOLA EVCHERII LVGDVNENSIS
Episcopi ad Syluium Episcopum.

Omino sancto & beatissimo in Christo Syluio Episcopo, Eucherius Episcopus. Mihi ad beatitudinem tuam, scriptam nostrorum martyrum passionem. Verebar nanque, nē per incuriā tam gloriosi gesta martyrij ab hominum memoria tempus aboleret. Porro ab idoneis authoribus rei ipsius veritatem quæsiui, ab his utique, qui affirmabant se ab Episcopo Geneuensi sancto Isaac, hūc, quem protuli, passionis ordinem cognouisse: qui, credo, rursū hæc à viro temporis anterioris acceperit. Itaque cum alij ex di-

Nota anti-
quā deuoti-
onē, & caue
hæreticorū
in sanctos
blasphemias.

uerfis locis atque prouincijs in honorem officiumque sanctorum, auri atque argenti, diuersarumque rerum munera offerant, hos scripta, si vobis suffragantibus dignantur, offerimus: utique exposcentes pro eis intercessionem omnium delictorum, atque in posterum iuge præsidium patronorum semper meorum. Memento te vos quoque nostri in conspectu Domini, sanctorum semper officijs inhærentes, domine sancte & merito beatissime frater.

EIVSDEM PROLOGVS IN MARTYRIVM
S. Mauricij & sociorum eius.

Agaunum
locus Sa-
baudæ est.

Sanctorum passionem martyrum, qui Agaunum locum glorioso sanguine illustrant, pro honore gestorum stylo explicauimus: ea utique fide, qua ad nos martyrij ordo peruēnit. Nam per succedentium relationem, rei gesta memoriam nōdum intercepit obliuio. Et si pro martyribus singulis loca singula, quæ eos possident, vel singulæ vrbes insignes habentur: nec immerito, quia pro Deo summo preciosas animas refundunt: quanta excolendus est reuerentia facer ille Agaunensium locus, in quo tot pro Christo martyrum millia ferro cæsareferuntur? Nunc ipsam beatissimam passionis causam loquamur.

HISTO-